

Комунике Управног одбора Савјета за провођење мира

Политички директори Управног одбора Савјета за провођење мира (Peace Implementation Council – PIC) састали су се у Сарајеву 17. и 18. јуна 2019. године како би размотрили стање имплементације Општег оквирног споразума за мир (GFAR), који и даље представља темељ за стабилну, сигурну и просперитетну Босну и Херцеговину (БиХ). Управни одбор ПИЦ-а подсетио је све стране на обавезу да у потпуности поштују Мировни споразум, све његове анексе и одлуке високог представника. Управни одбор је још једном потврдио своје неупитно опредељење за територијални интегритет и темељну структуру БиХ као јединствене и суверене државе, која се састоји од два ентитета. Управни одбор је поновио да ентитети немају право на отцјепљење од БиХ и да они правно постоје само на основу Устава БиХ. Управни одбор је подсетио власти у БиХ да је Устав БиХ саставни дио Општег оквирног споразума за мир у БиХ и да су одлуке Уставног суда БиХ коначне и обавезујуће и морају да се проводе. Управни одбор је још једном потврдио своју пуну подршку високом представнику у осигурању пуног поштивања Општег оквирног споразума за мир у БиХ и провођењу његовог мандата у складу са Анексом 10 и релевантним резолуцијама Савјета безбједности УН-а, што остаје непромијењено. Управни одбор је подвукао да међународна заједница и даље задржава неопходне инструменте за осигурање провођења Општег оквирног споразума за мир. Управни одбор ПИЦ-а је нагласио потребу да се програм 5+2 у потпуности проведе, што је и даље услов за затварање Канцеларије високог представника.

Управни одбор ПИЦ-а је поздравио објављивање Мишљења Европске комисије о апликацији Босне и Херцеговине за чланство у ЕУ у којем се препоручује да Босна и Херцеговина направи суштинске промјене и унаприједи свој законодавни и институционални оквир и наводе се свеобухватне препоруке са кључним приоритетима за будуће реформе које ће помоћи да БиХ досегне степен на којем јој више неће бити потребна међународна супервизија.

Управни одбор ПИЦ-а је са истинским жаљењем констатовао да, након што је од општих избора, одржаних у октобру 2018. године протекло више од осам мјесеци, још увијек нису формиран одговарајући органи власти на државном нивоу, на нивоу Федерације БиХ и у неколико кантона у Федерацији БиХ. Због тога се касни са имплементацијом демократске воље грађана БиХ и онемогућава се провођење неопходних реформи.

Управни одбор ПИЦ-а се састао са Заједничким колегијем Парламентарне скупштине БиХ како би се упознао са приоритетима новоформираних органа власти и потакнуо их да заједнички раде на провођењу реформи потребних за осигурање бољег живота за грађане БиХ.

Управни одбор ПИЦ-а је осудио чињеницу да је и након општих избора 2018. године настављено са неодговорном реториком којом се продубљују подјеле и са политичким потезима, укључујући и оспоравање територијалног интегритета БиХ и државних институција, као што су позивање на отцјепљење, заговарање подјеле БиХ на три територијалне јединице и најављивање намјере да се оспори назив ентитета Република Српска (РС). Такве иницијативе и изјаве довеле су до озбиљног урушавања узајамног повјерења и сарадње међу кључним актерима и оне немају подршку Управног одбора ПИЦ-а. Надаље, путем таквих иницијатива и изјава ствара се осјећај нестабилности који обесхрабрује стране улагаче и убрзава одлазак грађана из БиХ у потрази за сигурношћу и владавином права.

Управни одбор ПИЦ-а сматра да потпуна сарадња са Међународним резидуалним механизмом за кривичне судове (МРМКС) укључује и поштовање пресуда које су донијели Хашки трибунал и овај механизам. У том контексту, Управни одбор осуђује одлуку Владе РС о успостави Комисије за Сребреницу и сличне ревизионистичке изјаве дате у контексту овог питања. Управни одбор ПИЦ-а подсетио је да су дешавања у Сребреници у периоду од 10. до 19. јула 1995. године несумњиво квалификована као геноцид у пресудама међународних судова, а и судова у БиХ.

Управни одбор ПИЦ-а је позвао органе власти у цијелој БиХ да ускладе своје законе о јавном окупљању са међународним стандардима. Конкретније, Управни одбор ПИЦ-а је осудио активности које су предузете у РС како би се додатно ограничиле демократске слободе, као што су право на слободу говора и мирно окупљање.

Уз то, активности усмјерене на формирање резервног састава полиције произвеле су негативну спиралу неповјерења у БиХ. Умјесто оваквих потеза, органи власти на државном, ентитетском и кантоналном нивоу требали би да раде на побољшању сарадње у области провођења закона и обезбиједе да постојеће полицијске снаге имају на располагању адекватне ресурсе и одговарајућу обуку како би могли да рјешавају низ изазова са којима се суочава БиХ и њени грађани, укључујући и питање миграција.

Управни одбор ПИЦ-а је добио информације о најновијим забрињавајућим дешавањима у оквиру Високог судског и тужилачког савјета (ВСТС), што потврђује потребу за хитним провођењем суштинских реформи.

Чланице НАТО-а из Управног одбора ПИЦ-а и Јапан поздравили су прилику да органи власти Босне и Херцеговине предају свој први Годишњи национални план (*Annual National Program – ANP*), инструмент који је локално осмишљен, а који ће даље помоћи БиХ да унаприједи своје одбрамбене капацитете, у корист свих грађана БиХ.

Управни одбор ПИЦ-а је апеловао на политичке и институционалне лидере БиХ на одговарајућим нивоима власти да:

- Унаприједи дијалог и сарадњу између заједница те подстакну развој окружења које није оптерећено националистичком реториком подјела. Јачају окружење које погодује стабилности и напретку, укључујући предузимање конкретних корака на највишем политичком нивоу ка постизању стварног помирења у цијелој земљи. Подрже напоре локалних власти и заједница у том смислу.
- Окончају формирање парламентарних и извршних органа на свим нивоима без даљег одлагања. Престану блокирати, односно опструирати провођење изборних резултата због уских страначких интереса, чиме држе таоцима будућност земље и њених грађана. Што прије успоставе парламентарне комисије, како би Парламентарна скупштина БиХ могла почети да врши своју законодавну функцију.
- Јасно и активно докажу своје декларисано опредјељење за интеграцију земље у ЕУ, тако што ће да предузму неодложне и конкретне кораке ка провођењу кључних приоритета и реформи наведених у мишљењу Европске комисије у области владавине права, темељних права, реформе јавне управе, као и демократије и функционалности. То су основе на темељу којих ће земље чланице ЕУ да донесу одлуку у вези са сљедећим корацима БиХ на путу интеграције у ЕУ, у складу са тежњама њених грађана.
- Суздрже се од сваке даље реторике подјела и национализма. Осигурају да се темељна права свих грађана једнако штите у цијелој земљи.
- Суздрже се од подривања институција на државном нивоу. Подрже те институције и раде на јачању њихове функционалности, унутарње кохезије и осигурања ресурса. Оружане снаге БиХ су једина одбрамбена структура ове земље и као таква ужива пуну подршку Управног одбора ПИЦ-а.
- Значајно појачају напоре на побољшању вјеродостојности и транспарентности изборног процеса тако што ће да проведу темељне промјене изборног закона које су препоручили Канцеларија за демократске институције и људска права ОСЦЕ-а (ОДИХР) и Група држава против корупције (ГРЕЦО) те размотре друге неопходне измјене. Усвоје те измјене што прије, како би се обезбиједило да се оне могу благовремено примијенити на локалне изборе 2020. године.
- Приоритетно ријеше дугогодишњи изборни застој у Мостару како би се грађанима омогућило да гласају на општинским изборима 2020. године, без условљавања другим питањима и уз очување Мостара као јединственога града.
- Проведу одлуку из предмета Сејдић-Финци и сличне одлуке Европског суда за људска права, те се суздрже од предузимања законодавних или политичких корака који би отежали провођење тих одлука.
- Имајући на уму да је област миграција у искључивој надлежности државе БиХ, да заједно, између осталог и кроз значајно бољу сарадњу и комуникацију, раде на

рјешавању проблема у вези са миграцијом у цијелој земљи. Управни одбор ПИЦ-а позива Министарство безбједности БиХ да убрза напоре на координацији између агенција за провођење закона у цијелој БиХ, од којих се очекује да сарађују како би одговорили на безбједносне изазове које доноси ово питање.

- Подрже владавину права на свим нивоима власти у БиХ, посебно јачањем институција одговорних за борбу против корупције и спречавање и борбу против тероризма. Суздрже се од подривања правосудних институција на свим нивоима, и проводе њихове одлуке.
- Измијене Закон о високом судском и тужилачком савјету (ВСТС) да би се функционисање Савјета уредило на начин који гарантује професионалност и одговорност свих његових чланова. Структуралне измјене у складу са препорукама ЕУ су неопходне да би се уредило именовање, оцјена и дисциплинске процедуре како би се повратило повјерење јавности у ту институцију. Управни одбор ПИЦ-а такође позива Савјет да хитно заврши процес преосталих именовања.
- Ојачају фискалну стабилност и убрзају економске и социјалне реформе. Ниво сиромаштва, незапослености и одлазака из земље не доприноси укупној стабилности и захтијева неодложне циљане мјере, укључујући и одрживе јавне инвестиције.
- Обезбиједе слободу и независност медија, и подрже професионалне и одговорне медије. Јавни емитери треба да омогуће једнак приступ свим политичким странкама, као и отворене дебате између различитих гледишта, те им треба додијелити стабилан и независан извор финансирања.

Управни одбор ПИЦ-а одржаће сљедећи састанак 3. и 4. децембра 2019. године.

** Руска Федерација се не слаже са овим Комуникеом.*